

**ЗАПОРІЗЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ПМОІЛ

**КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА,
МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА
ЛОГІСТИКИ**

«ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

**I Міжнародна науково-практична
конференція**

ЧАСТИНА I

**12-13 лютого 2020 р.
м. Запоріжжя**

Міністерство освіти і науки України

Запорізька міська рада
Запорізька торгово-промислова палата
Запорізький національний університет
Державний університет «Житомирська політехніка»
Київський національний університет ім. Тараса Шевченка
Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Донецький державний університет управління (м. Маріуполь)
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Вільнюський технічний університет ім. Гедимінаса (Литва)
Каршинський інженерно-економічний інститут (Республіка Узбекистан)
Карагандинський економічний університет Казспоживспілки (Республіка Казахстан)
Софійський університет Св. Климента Орхідського (Болгарія)
Словацький сільськогосподарський університет в Нітрі (Словаччина)

ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ТА ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції
(Запоріжжя, 12-13 лютого 2020 року)

Частина I

Кафедра підприємництва, менеджменту організацій та логістики

Запоріжжя
ЗНУ
2020

УДК 338.43:334.722.012.64:005.336.1(06)

ПЗ2

Редакційна колегія:

О.Г. Бондар, доктор юридичних наук, професор,
Г.М. Васильчук, доктор історичних наук, професор,
Д.А. Антонюк, доктор економічних наук, професор,
Л.М. Бухаріна, доктор економічних наук, професор,
Н.В. Валінкевич, доктор економічних наук, професор,
Н.М. Гуржій, доктор економічних наук, професор,
Г.І. Купалова, доктор економічних наук, професор,
С.О. Лавренко, кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
М.О. Лисенко, кандидат економічних наук, доцент,
О.А. Онищенко, кандидат наук з державного управління, доцент,
Ю.І. Полусмяк, кандидат економічних наук, доцент,
М.П. Сагайдак, доктор економічних наук, професор,
І.Г. Шавкун, доктор філософських наук, професор.

Рекомендовано рішенням Вченої Ради ЗНУ
(протокол №6 від 28 січня 2020 р.)

П 32 Підприємництво в аграрній сфері: глобальні виклики та ефективний менеджмент: Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 лютого 2020 р.): у 2 ч. Запоріжжя: ЗНУ, 2020. Ч.1. 544 с.
ISBN 978-966-599-577-7

Наведено актуальні ідеї та ефективні інноваційні рішення щодо підприємництва в аграрній сфері, ринкових трансформацій розвитку земельних відносин в Україні, якості та безпечності агропродукції в умовах вільної торгівлі з ЄС, інформаційних технологій у агроменеджменті, підприємстві, торгівлі та біржовій діяльності.

Друкується в авторській редакції

УДК 338.43:334.722.012.64:005.336.1(06)

ISBN 978-966-599-577-7

© Запорізький національний університет, 2020

РОСЛИННИЦТВІ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

<i>Клюкин А.Д., Петухович В.А.</i> АНАЛИЗ ДЕНЕЖНОЙ ВЫРУЧКИ ОТ РЕАЛИЗАЦИИ ПРОДУКЦИИ РАСТЕНИЕВОДСТВА И РАСЧЁТ РЕЗЕРВОВ ЕЁ РОСТА	413
<i>Ковтун В.А.</i> ПОКАЗНИКИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ БЕЗПЕЧНОСТІ ЯКОСТІ АГРАРНОЇ ПРОДУКЦІЇ	416
<i>Козак О.А.</i> ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	419
<i>Красняк О.П.</i> АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	422
<i>Лавренко Н.М., Пугачова К.Є.</i> ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ АГРОПРОДУКЦІЇ	425
<i>Макуха О.В.</i> ВПЛИВ АГРОТЕХНІЧНИХ ЗАХОДІВ НА ЯКІСНІ ПОКАЗНИКИ ФЕНХЕЛЮ ЗВИЧАЙНОГО	428
<i>Нгуєн Х.В., Янченко Н.В.</i> ЯКІСТЬ ТА БЕЗПЕЧНІСТЬ АГРО ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ З ЄС	430
<i>Онищенко О.А., Столярова Є. В.</i> ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНА – ЄС	433
<i>Полусмяк Ю.І., Зюзько А.Ф.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ НАССР В УКРАЇНІ ДЛЯ ТОРГІВЛІ АГРОПРОДУКЦІЄЮ	436
<i>Станкевич И.И.</i> МОЛОКО КОРОВЬЕ: ПАРАМЕТРЫ КАЧЕСТВА И ВЛИЯЮЩИЕ ФАКТОРЫ	438
<i>Федчишин Д.В.</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО	441
<i>Христова В.В., Гуржій Н.М.</i> ВИХІД УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНИЙ РИНОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	444
<i>Шагитова М. Н.</i> ВЛИЯНИЕ ЦИНКА НА КАЧЕСТВО ЗЕРНА ЯРОВОЙ ТРИТИКАЛЕ	446

СЕКЦІЯ 5. КОМУНІКАЦІЙНІ ЗВ'ЯЗКИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АГРОМЕНЕДЖМЕНТІ, ПІДПРИЄМНИЦТВІ, ТОРГІВЛІ ТА БІРЖОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Chornomord Ye.</i> PROBLEMS AND TRENDS OF DEVELOPMENT OF INFORMATION TECHNOLOGIES IN BUSINESS	450
<i>Cui Lijuan, Medvid V., Shen Jialong</i> THE IMPACT OF RURAL HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT AND MANAGEMENT ON REGIONAL ECONOMIC DEVELOPMENT	453
<i>Kompaniists L.</i> MAIN DIRECTIONS OF E-AGRICULTURE IN UKRAINE	454
<i>Kyrylieva L.O., Shekhovtsova D. D.</i> THE INFORMATION TECHNOLOGIES OF MANAGERIAL COST ACCOUNTING IN THE TRADE ENTERPRISES MANAGEMENT SYSTEM	456
<i>Shavkun I., Dybchinska Y.</i> SOCIAL RESPONSIBILITY AS INFORMATIONAL PRETEXT FOR ORGANIZATIONAL COMMUNICATION	459

$$K = (0,79+0,19)/0,86=1,14$$

Досліджуваний товар – нерафінована соняшникова олія ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» має вищу конкурентоспроможність за рахунок функціональних показників: вміст йоду, кольору та економічних показників в порівнянні з конкурентним товаром.

Таким чином виробництво продукції у ПрАТ «Вінницький олійножировий комбінат» поряд із системою якості потребує запровадження систем, які взаємодіють і доповнюють її та забезпечують якість та конкурентоспроможність за оптимальних витрат і, як наслідок, прибуток виробнику та конкурентоспроможну ціну якісних виробів.

Література

1. Приватне акціонерне товариство «Вінницький олійножировий комбінат». Вінницький ОЖК : веб-сайт. URL: <http://vmzhk.vioil.com/> (дата звернення: 13.01.2020).
2. ДСТУ ISO 9001:2009. Системи управління якістю. [Чинний від 2009-09-01]. Київ, 2009. 25 с. (Інформація та документація).
3. ДСТУ ISO 22000:2007. Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-яких організацій харчового ланцюга (ISO 22000:2005, IDT) [Чинний від 2007-08-01]. Київ, 2007. 28 с. (Інформація та документація).

Лавренко Н.М.

к.с.-г.н, доцент

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Пугачова К.Є.

студентка

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ЯКІСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ АГРОПРОДУКЦІЇ

На сьогоднішній день однією з найбільш важливих і складних завдань, що виникли в процесі реформування земельних відносин, є створення зони вільної торгівлі. Зона вільної торгівлі – це територія, що охоплює торговельний блок країн, які підписали угоду про вільну торгівлю. Такі угоди передбачають співпрацю між щонайменше двома країнами з метою зменшення торгових бар'єрів таких як квоти на імпорту або митних тарифів і збільшення обсягів торгівлі товарами та послугами між країнами, що підписали таку угоду. Проте, за останнє десятиліття розвинулась тенденція до розширення сфер, які охоплюються угодами про вільну торгівлю. Вони отримали назву ЗВТ+ чи угоди «нового покоління», а у практиці власне ЄС «поглиблених та всеосяжних». Поняття всеосяжної ЗВТ означає спрощення (лібералізацію) торгівлі не лише значною частиною товарів (приблизно 95% груп товарів), а й спрощення торгівлі послугами, спрощення руху капіталу та платежів. Водночас під поглибленою ЗВТ розуміють поступову гармонізацію у регуляторних

(таких, що регулюють економічну діяльність) сферах, - стандарти, оцінка відповідності товару стандартам, конкурентна політика, державні закупівлі тощо. Тобто всеосяжність стосується доступу товарів чи можливість для певної економічно-торговельної діяльності потрапити на ринок іншої сторони. А поглибленість – гармонізації внутрішніх правил економічної політики, у т.ч. тих, що можуть створювати чи сприяти виникненню економічних конкурентних переваг, з метою гарантування того, що бізнес працює за наскільки це можливо подібними та рівними правилами. Таким чином, метою положень Угоди про асоціацію щодо створення ПВЗВТ є не тільки скасування чи суттєве зменшення митних тарифів для більш ніж 95% тарифних позицій товарів та далекосяжна лібералізація (спрощення) торгівлі послугами, а й положення щодо інвестицій, охорони інтелектуальної власності, державних закупівель, правил конкуренції, прозорості регулювання, сталого і гармонійного розвитку тощо.

Ця тема є предметом досліджень широкого кола вітчизняних науковців, таких як В.І. Артиш, М.І. Кобець, А.П. Бурляй, В.І. Власов та ін.

Оцінивши сучасний стан продовольчої безпеки з ЄС, можна виокремити низку позитивних характеристик, а саме: формування ринкової інфраструктури (система гуртових продовольчих ринків і маркетингової інформації); зростання доходів населення; підвищення самозабезпечення населення продуктами харчування внаслідок розширення розмірів господарств населення та дачних ділянок (за більшістю видів продуктів харчування Україна більш ніж на 90% забезпечує себе самостійно). Однак мають місце і негативні характеристики, зокрема: зниження купівельної спроможності населення; недосконале державне регулювання зовнішньої торгівлі продовольством; немає умов для стабільного функціонування ринку продовольства; не створено умов для стабільного зростання обсягів виробництва основних видів сільськогосподарської продукції, в тому числі й картоплі. Дослідження виявили, що харчування населення України є незбалансованим. До раціональної норми наближається споживання тільки таких продуктів харчування як овочі, олія та цукор.

Перевищує цю норму споживання таких продуктів, як картопля, яйця та хліб. Що стосується молока, риби та фруктів, їх споживання відносно раціональної норми нижче, більш того навіть нижче норми фізіологічного мінімуму. Тобто в раціоні українців зменшується частка таких важливих продуктів харчування, які є основними джерелами білку тваринного походження. Внаслідок нераціональної структури харчування велика кількість людей втрачає імунні властивості організму, що впливає на тривалість життя, працездатність, захворюваність, і є прямою загрозою національної безпеки України. У 2017 р. задоволення потреб населення у продовольстві здійснювалося, переважно за рахунок продукції вітчизняного виробництва. При цьому частка імпорту перевищувала встановлений 30-відсотковий граничний критерій для цього індикатора лише для риби і морепродуктів, фруктів та ягід, а також рослинних олій. Найвищий рівень імпортозалежності 75% відмічався по групі «риба і морепродукти», оскільки 90% імпортних поставок припадає на види риб, які видобуваються виключно у водах морських економічних зон

інших країн, що пов'язано з особливостями їх біологічного циклу. Перевищення граничного критерію по групах «фрукти і ягоди» та «олії рослинні» зумовлене імпортом екзотичних видів фруктів і тропічних олій, які відсутні в Україні, але користуються попитом на внутрішньому ринку. В Україні варто розглядати два основні напрями досягнення продовольчої безпеки. По-перше, необхідно забезпечувати постачання продовольства в таких кількостях, які могли б забезпечити здорове і повноцінне харчування населення. По-друге, треба зробити наголос на досягненні самозабезпеченості продукцією сільського господарства (зокрема продукцією, яку виробляють у господарствах населення), а також на підтримці і захисті державою вітчизняних товаровиробників, що автоматично коригує імпорту продукції.

Отже, вищевикладене дає змогу стверджувати, що стан продовольчої безпеки погіршився, за 2016 рік Україна опустилася на п'ять позицій до 52-го місця у світі, але сприятливі природно-кліматичні умови для вирощування переважної більшості сільськогосподарських культур і потужний людський потенціал дозволяють Україні не лише забезпечити власну продовольчу безпеку, а й стати активним гравцем на світовому ринку продовольства. Відтак необхідно прискорити процеси реформування аграрного сектору України, що потребує суттєвої модернізації в напрямі розвитку підприємницької діяльності на селі, впровадження інноваційних технологій у виробництво, забезпечення дохідності товаровиробників, а також розбудови соціальної інфраструктури та розвитку сільських територій.

Література

1. Артиш В.І. Організаційно-економічні передумови формування ринку екологічно чистої продукції в Україні. *Економіка АПК*. 2009. № 2. С. 117-120.
2. Бурляй А.П., Гуцаленко О.О. Роль України у формуванні пропозиції європейського ринку органічної продукції. *Економічний часопис-XXI*. - 2013. № 11-12(2). С. 15-18.
3. Власов В.І., Лисак М.А. Шляхи подолання глобальної продовольчої кризи. *Економіка АПК*. №1/00. №3. С.27-30.
4. Кобець М.І. Органічне землеробство в контексті сталого розвитку. *Проект «Аграрна політика для людського розвитку»*. Київ, травень 2004 (2005). 22 с.
5. Милованов Є. Тенденції розвитку ринку української органічної продукції. *Матеріали наук.-практ. семінару «Сучасні тенденції виробництва та маркетингу органічної продукції»*, 31 березня 2004 р. Львів: Тайп, 2004. С. 37-42.
6. Маслак О. Ринок органіки в Україні: стан та перспективи. *Агробізнес сьогодні*. 2011. Вип. 24 (223). С. 22-23.
7. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/>

Наукове видання

МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

ПІДПРИЄМНИЦТВО В АГРАРНІЙ СФЕРІ: ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ
ТА ЕФЕКТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

У двох частинах

Відповідальний редактор: *Л.М. Бухаріна*
Технічний редактор: *Ю.І. Полусмяк*
Коректор: *М.О. Лисенко*

Підп. до друку. 05.02.2020 Формат 60×90/16. Папір офсетний.
Друк цифровий. Умовн. друк. арк.33,8
Замовлення №. 32 Наклад 300 прим.

Запорізький національний університет
69600, м. Запоріжжя, МСП-41
вул. Жуковського, 66

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 5229 від 11.10.2016